№ 63. Treschdeen, 8. augustâ. 1907.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu ... 2 rub. 20 kap. par 1/2 gadu . 1 „ 20 „ par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ, pa pastu peesuhtot: par gadu ... 3 rub. — kap. par 1/2 gadu . 1 „ 60 „ par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Jsnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

86. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ: par sihku rakstu rindinu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Augstais labums padara premijas par newajadsigàm.

„RIGA“ 10 gab. 6 kap. 25 „ 15 „

no A. S. Maikapara.

Weenaldsiba pret walsts domes wehleschanàm.

Pirmàs un otras walsts domes wehleschanas sagaidot, sabeedribâ jau eepreelsch ilgaku laiku waldija stiprs ustraukums. Daschadàs politiskàs partijas weda asu zihnu rakstôs un sapulzês, lai isdabutu zauri pehz eespehjas daudz balsotaju un tà nodroschinatu sew aistahwjus walsts domê. Un ja ari zihnas lihdzekli reisèm nebij slawejami, tomehr bij dsihwiba, kustiba...

Tagad turpretim par sabeedribas stahwokli pret walsts domes wehleschanàm sakams, ka ta wispahrigà sihme ir — weenaldsiba. Nekur nemana dsihwakas rosibas, zik nezik sparigas agitozijas; wismaz tas sakams no konstituzijas partiju puses.

Meklejot pehz schahdas weenaldsibas zehloneem, waretu wispirms aisrahdit uz jauno wehleschanu likumu, kursch daschu schkiru teesibas pee wehleschanàm stipri saschaurina. Bet ar scho ween nepeeteek, lai leelo weenaldsibu isskaidrotu. Jr wispahr pasihstama leeta, ka tee pilsehtu eebsihwotaji, kuri bauda wehleschanu teesibas, ja wini tikai nosazitâ kahrtibâ eepreelsch peeteizàs, schoreis naw tikpat kà nemaz peeteikuschees. Te par atureschanàs eemeslu nekahdi newareja buht jaunais wehleschanu likums.

Daschôs Kreewu laikrakstôs kopsch kahda laika parahdijàs isteizeens: Sabeedriba esot saudejusi tizibu uz domi! Schinî isteizeenâ daudz pateesibas. Buhtu tikai wehl japeeleek klaht: Sabeedriba ir zihnâ peekususi un ilgojàs pehz meera. Rewoluzij s laikmetâ, kad zihna par brihwibàm norisinajàs juku jukàm ar anarkistu zenteeneem, Kreewija zeeta milsigus materielus un moralskus saudejumus. Katram, kam azis, to wajadseja drihz eeraudsit un tamlihdz sahkt ilgotees pehz laikmeta, kur saudejumi waretu islihdsinatees. No walsts domes ar pukstoschàm sirdim sagaidija, lai ta isstrahdatu reformas, kuras walstij palihdsetu atkal tikt pee kahrtigas dsihwes, pee meeriga darba. Tatschu ne pirmâ, ne otra dome uz winàm liktàs zeribas nepeepildija. Laiks pagahja nerimstoschàs partiju kildàs, garu garàs usbrukuma runàs pret waldibu, kurpretim pee reformu darbeem tikpat kà nemaz netika, un ari semes nomeerinaschanas labâ dome neka neatnesa. Pawisam otradi: kreisàs partijas zentàs domi padarit par rewoluzijas zentru, kur fatezetu kopâ wisi agitozijas pawedeeni, un ari no zentra nahza daschs wahrds, kas wairak nodereja juku wairoschanai, nekà nowehrschanai. Ja nu wehl peeskaita klaht „galejo labo“ ahleschanos pret walsts domi un konstituziju, tad saprotams, ka sabeedribas wairumam wajadseja tizibu uz domi saudet. Bet lihdz ar to daudseem, loti daudseem suda simpatija pret wisu brihwibas kustibu. Redsot, ka sozialdemokratu un rewoluzionaru partijàs isplukst uz ahru arweenu wairak tihri anarkistisku elementu un ka ari zentra partijas, ar kadeteem preekschgalâ, sawôs zenteenôs wehl daschkahrt teezàs nesin kur aiz mahkoneem, sabeedribas mehrenakà daka arween wairak jutàs dsihtin dsihta prom no tà sauktàs brihwibas kustibas wadoneem. Eestahjàs weenmehr leelaka weenaldsiba ir pret brihwibas kustibu, ir pret walsts domi un konstituziju.

Daschi tagadejo weenaldsibu usskata par sihmi, ka sabeedriba Kreewijâ tagad brihz jau buhs pawisam isweselojusès no rewoluziias drudscha. Ka drudscha laiks pahri, tas naw noleedsams. Tatschu bihstams war kluht ari pahrak leels nogurums un nespehks atweselloschanàs laikmetâ. Un par leelu nespehku sabeedribâ leezina netik ween weenaldsiba pret walsts domi, bet ari preispara truhkums pret wehl arween nerimstoschajeem teroristu darbeem un pret „ihsto Kreewu kauschu“ usbrukumeem konstituzijai. Dsihwes spehjigam organismam dabisksi jazenschàs isdabut ahrâ kaitigàs weelas, bet Kreewijas sabeedriba maz wehl israhda gribu, atswabinatees no anarkisteem un ziteem postoscheem elementeem. Tikpat weenaldsigi wina schimbribscham noskatàs uz „gulejo labo“ rihzibu, kad tee it klaji stahjàs zihnâ pret tàm brihwibàm un teesibàm, ko Kreewija jau eemantojusi.

Tahdâ kahrtâ ari isskaidrojàs, ka uz gaidamajàm walsts domes wehleschanàm zik nezik moschi gatawojàs tikai „ihstee Kreewu kaudis“. Pahrejâ sabeedribas daka, it sewischki ta, kas sakàs stahwam par konstituziju un likumigàm reformàm, leekàs it kà gaidam uz kahdu brihnumu, kas winai nesekmigâ zihnâ isschkeesto spehku weetâ dotu jaunus. Tatschu uz tahdu brihnumu gaidit welti. Sabeedribai paschai janokrata sawa weenaldsiba, japahrwahr saws nogurums. Kaut gan pirmo brihwibas zeka gabalu staigojot, wadoni israhdijuschees par nederigeem, tatschu tadehk naw wehl cemesla no zeetà zeka pawisam nogreestees un eet atpakal wezajâ mullajâ. Nodaritajàm kluhdàm wajag asinat azis preelsch nahkamà zeka. Weenaldsiba un kuhtriba wisur ir neweetâ, un tà ari atteezibâ pret nahkoschàm walsts domes wehleschanàm. Lai gan jaunais wehleschanu likums weenai kauschu kahrtai nodroschina leelas preekschrozibas, tomehr ir tà wehl wehletaju wairumam buhs daudzàs weetàs eespehjams wehleschanu isnahkumu weenadi waj otradi grozit, un teescham nebuhs weenalga, waj uz trescho walsts domi aisees Purischkewitschi, jeb waj tur darbosees wihri ar gaischakeem, weseligakeem usskateem.

Tas pats eegaumejams ari mums Latweescheem. Schoreis uz walsts domi aisees tikai diwi, leelakais, trihs Latweeschi. Te nu it sewischki mums newarès buht weena alga, kas par wihreem schee muhsu aisstahwji buhs. „Ozoli“ ari treschajâ domê war muhsu tautai buht tikai par postu. Maz labuma atkal buhs no tahdeem domneekeem, kas gan buhs saprahtigi sawôs usskatôs, bet nespehs Latweeschu intereses wajadsibas brihdî weikli un sekmigi aisstahwet. Treschajâ domê Latweeschu domneekeem nahksees daschureis sazenstees ar zittauteescheem no Baltijas, kuri protams wiewairs eewehros sawu wehletaju intereses. Tadehk jo wairak mums jazenschàs schoreis uz domi suhtit jo kreetnus un spehzigus aisstahwjus, kas ar gaischu skatu pahrredz wisus apstahklus un prot katrâ weetâ atrast ihsto wahrdu. Lai nu gan schoreis domneeku iswehle neatkarasees no pascheem Latweescheem ween, tomehr zeresim, ka ari tà ar labu gribu un weenprahtigu rihzibu buhs eespehjams sasneegt labus panahkumus. Jt sewischki ar labu apdomu jarihkojàs muhsu lauzineekeem, eezelot tahdus balsotajus, kuri iz sawa widus sinatu israudsitees wisderigako domneeku.

Par Neretas mahzitaja slepkawigo nogalinaschanu

Latweeschu laikraksti issaka wisdsilako ihgnumu:

Tà „Mahjas Weesis“ raksta: „Schis jaunais breesmu darbs sazels wisu nopeetni domajoschu Latweeschu kruhtîs ihgnuma juhtas pret negehligajeem slepkawàm, kuri zaur mahzitaja noslepkawoschanu grib apspeest muhsu tautas teekschanos pehz Deewa wahrdeem un Deewa nama. Schis atsewischkais anarkistu darbs, kuram naw neka kopiga ar wisu Latweeschu tautu, no jauna leezina, ka muhsu starpâ wehl atrodàs iswirtuschi radijumi, kuri ar braunineem karo pret zitu pahrleezibu. Ar waras darbeem nekahda pahrleeziba naw apkarojama, bet negehligee slepkawas lai ir pahrleezinati, ka tee tikai breesmigu posta darbu pastrahdajuschi, jo tee zaur scho noseegumu dsinuschi jaunu naglu Latweeschu teesibu un brihwibu sahrkâ.“

„Rigas Awise“: „Prasts slepkawibas darbs arweenu wiseem zilwekeem ir reebigs. Partija, kurai tas nahk par labu, warbuht meerigi sanems wina augkus, bet arweenu meklès atkratitees no slepkawas kà no netihra subjekta, kursch zaur sawu peederibu pee partijas tik pehdejai dara kaunu. Tà pateesibâ domâ wisi zilweki, kà ari tee neleekulotu. Katrs noslepkawoschanas darbs isslehdz wina pastrahdataju iz godigu kauschu sabeedribas, usspeesch tam neisdsehschamu kauna sihmi. Pats no sewis saprotams, ka neweena partija nekersees pee lihdzekleem, kas to apklahj ar muhschigu kaunu, ja winai daudz maz eespehjams, ko panahkt pa zitu zeku. Tà tad teroristigas slepkawibas ir droscha sihme, ka partija, kura tàs leeto, ir wahja, ir nespehjiga ko panahkt zaur atklahtu zihnu. Tàs naw tahdas „plaschas aprindas“, tàs ir tik atsewischkas personas, kuras sche rihkojàs.

Tà ka rewoluzionarà kustiba wisâ Kreewijâ eet uz leju, un waldiba parahdijuse zeetu apnemschanos, turpmak ne foli nepeekahptees preelsch terorisma, tad wisas schis tagadejàs teroristigàs noseedsibas war gan kaitet weenai waj otrai partijai, bet nespehj darit ne masakà eespaida uz politiskeem notikumeem. Ta ir pawisam nejehdsiga afins isleeschana.

Bet tà ka schahdi asins darbi arweenu met tumschu ehnu uz tàm aprindàm, iz kuràm tee nahkuschi un kuràm par labu tee leekàs pastrahdati un pat dod eemeslu, apwainot wisu Latweeschu tautu, tad ir wisas atteezigàs sabeedribas wisnopeetnakais peenahkums, wiseem spehkeem gahdat, ka wainigee teek no winas isstumti un nodoti teesu rokàs. Kad wisa sabeedriba schai sinâ rihkosees ar nopeetnibu un energiju, kad wina pret tahdu darbu daritajeem weenprahtigi usstahsees kà pret sabeedribas un tautas eenaidneekeem, tad panahkumi buhs itin droschi. Te wajadsigs ne tik likumisks, bet ari wisas sabeedribas spreests moralists sods. Terorisma leeta ir pasaudeta, un jo ahtraki to pawisam isnihzina, jo labaki tas preeksch wisas tautas.“

„Tehwija“: „Schis breesmu darbs — azim redsot no atreebibas dikteis — sazek atkal neween leelu ustraukumu, bet ari breesmas. Asinis brehz pehz asinim — un tautas zeeschanàm naw gala. Waj jel kahds zilweks war eedomatees, ka ar schahdeem breesmu darbeem tiks mulsu dsimtenei meers sagahdats, waj jele kahds zilweks war eedomatees, ka zaur to tautai waj proletariatam zelsees kahds labums — tas scharsmigi maldàs. Breesmu darbi un asins isleeschanas nekur un nekad nawa labus augkus nesuschi — to wehsture ir simtkahrtigi peerahdijuse un tadehk ari katram tautas, meera un attihstibas draugam ar wisleelako ihgnumu un asaràm janowehrschàs no schahdeem postischanas darbeem, kuri tikai lahstus un atkal lahstus kraus uz winu daritaju galwàm.“

Lihdzigi issakàs ari „Latwija.“

No ahrsemèm.

Par Kreewu-Japanu jauno lihgumu

ofziozâ „Rossija“ issakàs, ka schis swarigais dokuments warot turpmak noderet par pamatu swehtigam meera darbam abàs walstîs. Awise sewischki aisrahda uz to, ka lihgumâ ofzieli atsihta Kihnas neaisskaramiba un nodroschinata laba satiksme ar scho walsti. — „Slowo“ saka: „Neskatotees uz Asiateeschu diplomatu diwkosibu, tagad tomehr war meerigi apgalwot, ka pret Kreewiju wehrsta Japanas-Kihnas lihguma nemaz naw, ka tas ir tikai Schangajâ isperinata awischu pihle.“ Sihmejotees uz Japanu, awise ralsta: „Pehz kara beigschanas starp abàm walstim wehl tomehr pastahweja neustiziba. Mums likàs, it kà Japana Kihnâ pret mums agitetu, Japani to paschu domaja no mums. Tagad schai neustizibai jasuhd, jo noslehgtais lihgums aizina abas puses uz Kihnas neaisskaramibas apsargaschanu.“ Nekahdâ sinâ nedrihkstot domat, ka lihgums buhtu wehrsts pret Kihnu. Wismaz par Kreewiju warot apgalwot, ka winai pret Kihnu neesot nekahdu slepenu nodomu: ja Kreewijai esot wajadsiga Japanas draudsiba, tad tas wehl daudz wairak esot sakams par Kihnas draudsibu. — Ari „Now. Wremja“ ir pilnigi weenis prahtis ar lihguma noteikumeem, kuri ir saskanâ ar Portsmutas lihgumu un nodroschina abu walstju tagadejo stahwokli. Tagad esot nodroschinata tahlo austrumu meeriga tahlakattihstischanàs. Ari par swejas likumu awise atsauzàs labwehligi: turpmak miteschotees paslepenâ swejoschana no Japanas puses, un ari Kreewija zaur nometinaschanas politiku spehschot ismantot tahlo austrumu uhdenu bagatibas.

Ari Angku awises atrod, ka jaunais lihgums no leela swara. Pee tam „Standard“s abàm lihguma noslehdsejàm nowehl laimes un zer, ka lihdsswars tahlajôs austrumôs tagad nodroschinats uz ilgeem laikeem. Esot tizams, ka ari Japana uz nenoteiktu laiku atmetischot wisus nodomus, kas tur waretu trauzet meeru. — „Morning Post“ saka, ka Kreewu-Japanu lihgums daudzâ sinâ atgahdinot Angku-Japonu un Frantschu-Japanu lihgumus un tapehz esot zerams, ka wisas schàs walstis pratischot nodroschinot meeru un tagadejo stahwokli tahlajôs austrumôs. Wehl droschak tas buhschot zerams, ja Kreewija noslehgschot ari ar Angliju lihgumu Widus-Asijas jautajumôs. — „Times“ domà, ka Kreewu Japanu lihgumam sekoschot lihgums starp Angliju un Kreewiju, zaur ko uz ilgakeem laikeem buhschot isschkirts tahlo austrumu jautajums. Nesaprotams tikai esot, kapehz Japana wehl nepeeweenojotees zitu walstju noteikumeem tirdsneezibas sinâ austrumôs.

Wahzijas un Anglijas waldneeku satikschanàs.

Anglijas kehninsch Eduards eerades weesôs pee Wahzijas keisara Wilhelma Wilhelmshöhê. Pee meelasta 14. (1.) aug. abi waldneeki sawàs runàs usswehra „labo satiksmi“ starp wineem un winu walstim. Weesis gan nekawejàs ilgi: to paschu deenu atkal brauza tahlak, pee kam waldneeku atwadischanàs bijuse wisai sirsniga.

Austrijas un Anglijas waldneeku satikschanàs.

Kehninsch Edwards no Wahzijas bewees uf Austriju, kur nonahzis 15. (2.) augustâ un tizis Ischlâ sagaidits no firmâ keisara Franza Josefa. Sagaidischana Ischlâ bijuse swiniga. Otrâ rihtâ kehninsch Edwards aisbrauzis tahlak uf Marienbadi. Waldneeku atwadischanàs bijuse tikpat swiniga, kà apsweizinaschanàs.

No Norwegijas. Bjernsona jubileja. Slawenais Norwegu rakstneeks Bjernsons aispagahjuscho swehtdeen Kristianijâ noswinejis sawu 50 gadu rakstneeka un dsejneeka jubileju, jo patlaban pagahjuschi 50 gadi, kamehr wina pirmais raschojums, zeemu stahsts „Synnoeve Solbakken" (Sauleskalna Sinewe) nahzis klajâ. Rakstneeks sanehmis jubilejas deenâ leelu daudsumu telegramu un zitu sweizinojumu, starp zitu ari no Norwegijas kehnina un kehnineenes. Wisas awises sneegushas swinigus jubilejas rakstus. Nazionalteatrî Kristianijâ notikuse swehtku israhde, kurâ israhdita jubilara luga „Ģeografija un mihlestiba." Ari kehninu pahris bijis israhdê.

No Anglijas. Asinainas sadursmes Belfastê. Jhrijas leelakajâ ruhpneezibas pilsehtâ Belfastê starp metala fabriku strahdneekeem iszehlees streiks. Kad Anglu waldibas eestahdas mehginaja streiku apspeest, tad tas tikai paasinaja Jhru tautisko naidu pret Angleem un streiks peenehma bumpja raksturu. Laudis leeleem bareem pretojàs polizijai, sweeda uf to akmeneem un stikla sukèm, tà ka polizija wairak reischu jutusês speesta leetot eerotschus. Esot wairaki nonahweti un eewainoti. Daschâs eelâs bijuschas uszeltas barikades; pa naktim tikuschi islausti eelu akmeni, kurus seewetees sanesuschas namôs; schee akmeni tad sweesti uf polizisteem un kara spehku. Ofizeereem esot gruhti sawaldit uf strahdneekeem noskaituschos saldatus. Daschâs eelâs brugis esot pawisam islausits, weetu weetàm redsot asinu laukumus, pa eelàm mehtajotees issmaiditi akmeni un sukes, namu un kasarmju logi pa leelakai daļai isdausiti.

No eekschsemèm.

Zionistu beedroschanàs noleegta.

Waldoschais senats isskaidrojis, ka zionistu beedroschanàs organisazijâs esot noleedsama. Tapehz zionistu organisazijas un tà sauktee klubi tikschot slehgti.

Kahrschu spehleschana uf dselszeleem aisleegta.

Konduktoreem usdots luhkot uf tam, ka wagonôs pasascheeri nespehletu kahrtis; tee pasascheeri, kuri pahrkahpj scho noteikumu, janodod schandarmerijai.

Somijas generalgubernators Gerhards

usdewis advokatam Korabtschewskim, zelt suhdsibu pret awisi „Now. Wremja" par neslawas zelschanu. Awise nekaunejusês pat apgalwot, ka winsch stahwot revoluzionaru beenestâ un tapehz teem kaujot Somijâ usturetees.

Sinas par koleru.

Samarâ 1. augustâ saslimuschas ar koleru 8 personas, no kuràm 2 nomiruschas. Stawropoles gubernâ, Melekesas meestâ nedekas laikâ, no 24. julija lihds 1. augustam, bij 9 saslimschanas gadijumi ar koleru, no kureem 8 beidsàs ar nahwi. Sifranâ 1. augustâ saslima ar koleru weena persona, kura ar twaikoni bij atbraukuse no Astrachanas; 2. augustâ saslima 6 personas, no kuràm 3 nomira.

Noseegumi.

Harkowâ, deenwiddselszeku darbnitschu tuwumâ, nepasihti noseedsneeki rewolwera schahweeneem 1. augustâ gruhti eewainoja kahdu schandarmu un nonahweja wina dehlu. — Noworosijskâ 1. augusta rihtâ nepasihti noseedsneeki nonahweja 2 dselszeka sargus. — Rewelê 2. augustâ peezi ar braunineem apbrunojuschees laupitaji apzeetinati kahdâ wagonâ uf Wilandes schaursleeschu dselszeka. — Sewastopolê 2. augustâ ar rewolweru schahweeneem nogalinats schandarmerijas wachtmistrs lihds ar sawu dehlu, realskolneeku. — Proskurowas aprinki grahfa Grschewska muischâ Sokolownâ noslepkawoti muischas pahrwaldneeks, wina kundse un 2 kalpones. — Kasatinskas dselszeka pasta nodakâ, Nijewas gub., ar pakaltaisitas atslehgas palihdsibu nolaupita 141 pozina 25,221 rubku wehrtibâ. — Tiflisas gubernâ 1. augustâ ap 40 kaundari no paslehptuwes rihsu laukâ atklahja flinschu un rewolweru uguni pret dselszeka brauzeenu, kurâ atradàs artelschtschiks ar leelu sumu algas naudas. Usbruzeji sweeda ari 3 bumbas. Brauzeenâ bij 5 salbati, kuri schahwa pretim. Maschinists tuhlit aptureja brauzeenu, dewa prettwaiku un atbrauza atpakal uf tuwejo stanziju. Wagonôs neweens naw eewainots. Nauda palikuse neaisskahrta. — 3. augustâ starp Taganaschas un Siwaschas stazijàm Harkowas gub. laupitaji usbruka kahdam dselszeka brauzeenam. 9 pasascheeri tika aplaupiti un ismesti no wagoneem uf dselszeka dambi; daschi pee tam sakropkoti. — Kutaisas gubernas Lichauras sahdschas pagasta wezako 3. augustâ nogalinaja teroristi. Winsch atstahj 12 nepeeauguschus behrnus. — Kahdâ meschâ, Kutaisas pilsehtas tuwumâ, 6 laupitaji usbruka Holunizka fabrikas kantoristam, kursch 2 straschniku pawadibâ weda 17,000 rubku, eewainoja kantoristu, nogalinaja weenu straschniku un nolaupija wisu naudu. — Suraschas aprinki, Gluchowas sahdschâ, 12 kaundari, brunojuschees sintèm un sobineem, usbruka aprinka preekschneeka Dubkanska mahjàm, paschu winu noschahwa un mahjas nodedsinaja. Aisstahwedamees, D. diwus usbruzejus noschahwa; usbruzeji panehma diwus D. sirgus un aisweda noschautos beedrus lihdsi. D. lihkis sadega. Kad sahdschas semneeki gribeja kaundarus padsiht, tee schahwa uf semneekeem un eewainoja starosta dehlu.

No Peterburgas. „Russkoje Snamja" isdewejs, pasihstamais „ihsto Kreewu kauschu" dischwihrs, advokats Bulazels, apsuhdsejis ministru preekschneeka brahli A. Stolipinu pee teesas par apwainoschanu presê. Sawâ suhdsibas rakstiâ winsch luhdsot, lai A. Stolipinam peespreestu 3 mehneschi aresta.

— Krasnoje-Selas lehgerî 31. julijâ apzeetinats kahds techniķis un diwas kursisteenes, tabehk ka agitejuschi starp gwardes kirasseeru regimentes apakschkareiwjeem. Pee apzeetinateem atrasts wairak nekà 1000 proklamaziju un rewoluzionaràs militarorganisazijas ussaukumi.

— **Tureenes Igauni,** kà „Düna Ztg." sino, isstrahdajot sawu ihpaschu reformu projektu, kuru eesneegschot walsts domei, lai netiktu eewestas tàs reformas, kuru projekts isstrahdats prowinzialpadomê. Ari jaunu awisi Peterburgas Igauni gribot isdot.

No Reweles. Aisgrahbjoschs nelaimes gadijums notizis otrdeen pehz pusdeenas Reweles ostâ. Wairaka sehgellaiwu ihpaschneeks Jahnis Peesmanis ar saweem dehleem Johannu (16. g. w.), Richardu (15 g. w.) un Haraldu (7. g. w.) gribejuschi isbraukt juhrâ. Wineem peeweenojuschees 11 gadu wezee sehni Pajus un Zibulskis, kà ari peldu eestahdes usraugs Merings. Ap puswersti no glahbschanas stazijas wilni peesituschi laiwu ar uhdeni un ta pilnigi nogrimusi. Wisi 3 Peesmana dehli un Merings wilnôs dabujuschi galu, kamehr Peesmans pats, Pajus un Zibulskis isglahbti.

No Reweles. Burtlitschu streiks. Igaunu laikraksta „Päewaleht" wisi burtlitschi ussohkuschi streiku, tà ka awise naw warejuse isnahkt. Streika eemesls tas, ka awises isdewejs pawehlejis ussahkt darbus rihtôs no pulksten 8, kamehr agrali tee sahkti jau pltst. 7.

No Trokeem. Schihds ar 13 bumbàm. 2. augustâ Landworowas stazijâ apzeetinats jauns Schihds ar 13 gatawàm bumbàm; pee wina bijuse ari kastite ar patronàm.

No Lodschas. Wisa Poku sozialistu kaujas organisazija esot apzeetinata, kà „Birsch. Wed." sino. Esot zerams, ka nu miteschotees breesmigàs slepkawibas, kuru pehdejâ nebekà bijis 30.

No Odesas. Par Rolawa apzeetinaschanu tagad Odesas Wahzu awise pasneedz schahdas tuwakas sinas: Swehtdeen 29. julijâ eerabàs pee Odesas polizijmeistara kahds kungs no Grobinas un, sawus papihrus usrahdidams, paskaidroja, ka winsch no peenahzigas eestahdes suhtits apzeetinat kahdu bihstamu politisku noseedsneeku, kursch teek apwainots par to, ka nokahwis wairakas augsti stahwoschas personas. Scho noseedsneeku sauzot Ernestu Rolawu un winsch esot teesleetu kandidats. Polizijmeistars dewa no Grobinas atzekojuschâ kunga rihzibâ daschus ismanigus Odesas polizistus, ar kuru palihdsibu tam isdewàs „Liwadijas" weesnizelê jeb tà sauktàs mehbeletâs istabâs mekleto apzeetinat. Ismeklejot wina apdsihwoto istabu, atrada tur aisleegtus rakstus un daudz peesihmes sweschâ walodâ. Stiprâ apsardsibâ apzeetinato aisweda uf Bulwara polizijas eezirkni, no kureenes winsch nahkoschâs deenâs tiks pa etapu suhtits uf Grobinu.

Widseme.

No Rigas. Diwi miljoni leels aisnehmums. Ministru padome, kà „Prib. Krai" sino, isteikusês par labu diwi miljoni rubku leelam aisnehmumam preeksch Rigas pilsehtas. Padome nolehmuse ruhpetees, lai tiktu Wisaugstaki apstiprinata atkauja preeksch scha aisnehmuma obligazijàs.

— **Apzeetinats uu isbehdsis.** 31. julijâ kahdâ mahjâ uf Karlines eelas, kà „Rig. Tagebl." sino, mekleja pehz kahda swariga noseedsneeka. Kad meklejamais manija ka winu grib apzeetinat, winsch isslehza pa otrâ stahwa logu, bet tika no polizisteem apzeetinats. Winam uslika roku dselschus un tad winu weda uf polizijas eezirkni. Daschus sokus pagahjis, winsch isskaidroja, ka newarot eet, jo sahpot kahja. Israhdijàs, ka kahja bij teescham eewainota. Pa to laiku bij peenahkuschas daudz weetejàs fabrikas strahdneezes. Apzeetinatais aissweeda sahbakus un metàs strahdneeschu barâ. Eesahkàs behgla guhstischana, — polizisti schahwa un, kà domajams, behgli eewainoja. Guhstischana nobeidsàs Keisara meschâ, kur behglis pasuda.

— **Spreedumu apstiprinaschana un soda mihkstinaschana.** Baltijas generalgubernators apstiprinajis Jelgawas kara teesas spreedumu, pehz kura K. Grünmanis par barona Hüllesema nogalinaschanu noteesats uf nahwi. — Rigas kara teesas spreedumi pahrgrositi schahdâ kahrtâ: nahwes sods Jahnim Uhdrim pahrmainits pret 20 gadeem katorgâ un brahkeem Jahnim un Woldemaram Preedèm pret katorgu uf nenoteiktu laiku. — Nahwes spreedums pret Peteri Robeschneeku pahrgrosits spaidu darbôs uf wisu muhschu bet spreedums pret Jahni Buschu (10 gadu katorgas) apstiprinats.

— **Atsaukums.** Awischu korespondents Jehkabs Wuschkalns atsauz ari muhsu awisê pasneegto sinu, it kà winsch tiktu israidits no Baltijas gubernàm. Winam par schahdu israidischanu nekas neesot sinams.

— **Wisaugstakà pateiziba** par ustizigu beenestu isteikta 18. Donas kasaku pulkam, kursch tagad brauz atpakal uf dsimteni, sabijis Rigâ diwi gadi.

No Majoreem. Skolotaja apzeetinata. Isgahjuscho swehtdeen apzeetinata skolotaja O. K., kura bij tikko eerabusês no Wentspils. Iskratot winas dsihwokli, atrasti aisleegti raksti. Otrâ deenâ apzeetinatâ aisweesta uf Wentspili.

No Rigas aprinka. Israiditi lihds sch. g. 1. augustam no scha aprinka, Rigu neeeskaitot, pawisam 180 zilweki, kuri aissuhtiti pa leelakai daļai uf Smolensku, Witebsku, Wjatku, Ufu un Sibiriju.

No Doles. Nepateizigi zeemini. Schajàs deenàs pee kahda schejeenes saimneeka eerabuschees no Rigas zeemâ wina 2 radineeki. Pehz daschu deenu weesoschanàs zeemini peelawijuschees pee saimneeka galda atwilktnes un, kà laikraksti sino, nosaguschi op 125 rbl naudas, ar kura tad, mahsineekeem nemanot, aisbehguschi.

No Kokneses „Düna Ztgai" sino, ka tur pehdejâ laikâ daudsi teekot atkal apzeetinati par lihdsdalibu rewoluzionarâ kustibâ 1905. un 1906. gadôs.

No Tehrpatas. Atsaukums. Sinai par Igaunu rakstneeka A. Grenzsteina slimibu neesot ne masakà pamata: „Nordl. Ztg." dabujuse sinat no Gr. radeem, ka winsch ir pilnigi wesels un usturotees ahrsemès.

— **Zeetumneeku behgschana un kerschana.** Pagahjuscho peektdeen, kà „Nordl. Ztg." raksta, diwi politiskee isbehguschi no zeetuma schahdâ kahrtâ: Wini no saplehsta palaga strehmelèm sawijuschi striķi, kura weenu galu ussweeduschi uf zeetuma muhra naglàm; kad bijuschi tikuschi uf muhri, nolekuschi otrâ pusê semê un laiduschees pa eelàm projam. Winu behgschana zeetumâ tuhlit pamanita un no tureenes sargi schaudami dsinuschees behgleem pakal. Behgli, no kureem weens bijis ar studenta zepuri, laikam buhtu aisbehguschi, bet wineem pretim gadijuschees trihs draugi jahschus. Weens no behgleem mehginojis apslehptees starp ormaneem; kahds draguns ar wisu sparu dewees winam pakal, usskrehjis ormanu rateem wirsû un pakritis ar wisu sirgu, ceļausdams sew wairak ribas; tomehr turpinajis kerschanu un behgli notwehris. Otris draguns ari pee stazijas nokehris otru behgli. Abi schee arestanti bijuschi apzeetinati kà lihdsdalibneeki pee pristawa Fuksa nonahweschanas.

Kurseme.

Par Neretas mahzitaja J. Buscha noschauschanu

„L." dabujuse schahdas sihkakas sinas: Notikuma deenas, t. i. 29. julija rihtâ weeteja saimneeka P. gani redsejuschi pa leelzeku, kur wajadsejis braukt mahzitajam, staigajam diwus schaubigus wihreeschus; weens no teem bijis ar melnu bahrsdu, gehrbees melnâ manteli, otrs ar dseltenàm uhsàm un gaischâ uswalkâ. Mahzitajs, kà parasts, brauzis ar weenu sirgu sawa kutscheera pawadibâ. Apmehram op pulksten 9 no rihta apkahrtnes eedsihwotaji dsirdejuschi wairak schahweenus, no kureem, kà wehlak israhdijàs, kritis mahzitajs Buschs, kà ari wina kutscheeris un sirgs. Mahzitajs un kutscheeris E. atrasti grahwî pagalam, uf kahjàm wineem bijuschi usgehsti wahgi, pee kureem bijis peestiprinats dehlitis, weenâ pusê ar rewoluzionaru, otrâ ar pahrak nepeeklahjigu, beskaunigu usrakstu. Sirgs gulejis kahdus 100 sokus no teem atstatu. Mahzitajam no pirksteem nosudusschi gredseni, kà ari kutscheerim sudraba pulksteni. Tà tad naw skaidri isprotams, waj slepkawiba notikusi politiskâ, waj laupischanas noluhkâ. Jadomà, ka abi minetee nepasihstamee wihreeschi bijuschi tee, kas pastrahdajuschi schausmigo noseedsibas darbu. Uf notikuma weetu tuhlit pa telefonu issaukti no Lel-Salwes kasaki; tomehr noseedsneeku atrast wehl naw isdewees. Tà ka jau ilgaku laiku apkahrtnes waldija meers, tad kauschu prahti tagad koti ustraukti tikai zaur paschàm slepkawibàm, kà ari zaur sagaidamàm represijàm un warbuht pat gruhteem sodeem. Japeesihmè, ka slepkawiba notikusi uf robeschas starp Ilses un Neretas pagasteem: mahzitajs un kutscheers atrasti gukam Neretas pagasta dakâ, turpretim sirgs — Ilses dakâ. Noschautais mahzitajs Buschs bij jauns zilweks, bijuschâ Neretas, tagadejâ Lindes-Birsgales mahzitaja dehls. Par pastahwigu Neretas draudses mahzitaju tas atnahza tikai schogad marta mehnesî. Kà dsirdams, tad winam bijuschas peesuhtitas wairak draudu wehstules. Par kahdu nesatizibu, waj eenaidu starp nelaiki mahzitaju un draudses lozekleem nebij wispahri nekas dsirdams.

Leepajas zeetokšnis tikschot atzelts.

„Lib. Zeitung" sino, ka waldiba nodomajuse Leepajas zeetokšni atzelt, atstahjot tikai ostas seemeku daļu par flotes staziju, bet wisu pahrejo zeetokschna rajonu atdot atpakal pilsehtai preeksch brihwostas eerihkoschanas. Ja tas notiktu, tad Leepajai, kà tirdsneezibas pilsehtai, paredsama stipra usplaukschana. Jau tagad firma „Kaiser Falk un kompanija" ustur teeschu twaikonu satiksmi starp Leepaju un Nujorku; tagad firma nolehmuse pehz weena mehnescha atklaht teeschu twaikonu satiksmi ari starp Leepaju un Argentinu, kahdâ noluhkâ wina eegahdajusês Dahnijâ 9 leelus okeana twaikonus. Tahlak minetâ firma nodomajuse nodibinat wehl diwas twaikonu lihnijas: weenu starp Leepaju un Stokholmu, otru starp Leepaju un Stetini. — Kad gadus 15 atpakal Leepajâ sahka eerihkot kara ostu, tad tirdsneezibas intreses no tam stipri zeeta un Leepajai par konkurenteeni usmetàs Wentspils. Ja tagad aprobeschojumi tirdsneezibas sinâ Leepajâ tiks atzelti, tad, jadomà, Wentspils no tam dabùs jo manami zeest. Galwas pilsehtas laikraksti jau daschus gadus atpakal aisrahdija, ka Leepajai kà kara ostai pawisam masa nosihme un ir newajadsigs, seedot miljonus schàs ostas eerihkoschanai.

No Leepajas. Noseedsneeku kerschana un schauschana. Sestdeenas rihtu agri, kà „Lib. Ztg." sino, diwi gorodowoji Peldu eelâ pamanija trihs schaubigus zilwekus, kuri sahka behgt un schaut uf polizisteem, kad schee gribeja sweschos apzeetinat. Weenu no wineem polizisti pehz ilgas kerschanas sakehra dahrsâ Joakima eelâ; winsch israhdijàs par Jehkabu Jansonu no Bahrinu eelas № 15. Pahrejos diwus polizija ilgi kerstija, bet tee, wisu laiku schaudami, beidsot isbehdsa. Bet ap plsst. 11 deenu wini atnahza uf apzeetinatâ Jansona dsihwokli, kur tani brihdî bij polizija. Atnahzeji metàs behgt, isschaudami uf kehrajeem ap 50 schahweenu. Beidsot Sirnu eelâ polizisti un kareiwju patruļa weenu no behgleem uf weetas noschahwa, otru tik gruhti eewainoja, ka tas ee-

streihjis tuweją sehtą, turpat nomira. Pee weena noschautą atraba brauninu, pee otra mouseri ar patronâm. Kas abi noschautee ir, naw wehl sinams.

— **Apzeetinati aiszelotaji.** Sestdeenas rihtu polizija apzeetinajuse 8 zilwekus, kuri ar wiltotâm pasêm gribejuschi braukt us ahrsemêm. Apzeetinatee esot weenteesischi lauzineeki, kureem pases eesmehrejis kahds iszelotaju agents. (L. Z.)

— **Behgot noschauts** schinis deenâs arestants Swikle-Moscheiko. Winsch, kâ „L. Z." sino, tizis apzeetinats tanî brihdî, kad patlaban gribejis ar sawu mauseri schaut us kahdu polizistu. Bijis eemesls domat, ka winsch peedalijees pee wairakeem noseegumeem Grobinas-Aisputes aprinkî, kapehz wests us tureeni sihmet. Pee Gramsdas winsch metees behgt, bet tizis no saweem pawadoneem noschauts.

No Annas muischas (Tukuma apr). **Krogs aplaupits.** Pagahjuscho treschdeen, kâ „B. T." raksta, trihs laupitaji eenahkuschi Annas muischas krogâ, apdraudejuschi kroga laudis ar rewolwereem, nolaupijuschi wisu naudu teem, kas tobrihd bijuschi krogâ, un dewuschees projam. Tuwumâ us lauka strahdajuschi laudis; tee sahkuschi dsihtees laundareem pakal, bet tâ ka behdseji schahwuschi, tad pakaldsihschanos wajadsejis atmest. Us zeka usbruzeji sotkuschi kahdu brauzeju, peespeeduschi winu greest sirgu atpakal un tad ahtri aisbraukuschi.

No Wezmuischas (Neugut). **Pahrskatischanâs behdigâs sekas.** Sche, kâ „T" sino, notizis schahds behdigs atgadijums: Weetejâ mahzitaja son Kraus kga jaunakâ meita, sahles dserdama, aisi pahrskatischanâs eedsehra karbolskahbi. Ahtrumâ atsauktais ahrsts neko newareja wairs lihdset. Nelaimigâ jaunawa pehz diwâm deenâm, gruhtas mokas zeesdama, schkihrâs no schâs pasaules. Jaunawa bij saderinajusês lihgawa.

No Irlawas. Sche polizija apzeetinajuse no Jelgawas zeetuma isbehguscho laupitaju Paurinu, kâ „B. T." sino.

No Bramberges. Usbrukums pagastnamam. 1. augustâ ap pllst. 12 naktî wairaki mausereem apbrunojuschees nepasihstami wihri klauwejuschi pee pagastnama durwim un pawehlejuschi winus eelaist. Kad schahda winu pawehle netikuse ispildita, kaundari uslaususchi logu un tad pa to wairak reises schahwuschi eekschâ. Tad wini peegahjuschi pee pagasta waldes rakstwescha dsihwokla loga un ari zaur to weenreis isschahwuschi, pehz kam wisi aisgahjuschi. No usbruzeju schahweeneem naw par laimi neweens tizis eewainots. Kahds ir bijis usbruzeju galwenais noluhks, islaupit pagasta waldi waj kahdu nogalinot, naw skaidri sinams.

No Auru pagasta. Usbrukums pagastnamam. „B. T." sino, ka sestdeenas naktî 3 banditi usbrukuschi Auru pagastnamam, isnihzinajuschi Keisara bildi un nolaupijuschi trihs flintes un pasu blanketes. Tuwaku sinu wehl truhkst.

No Jelgawas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizâ no 8. augusta lihds 15. augustam. Swehtdeen, 12. augustâ, deewgaldneeki pllst. 1/28 no rihta, deewkalposchana pulkst. 2 pehz pusd., mahz. Reinhards. Usstaukti: Augusts Steinbergs ar Otiliju Agnesi Seepneek; Janis Sanderfons ar Olgu Juli Eewu Rosinu Jurewitz jeb Jurgewitz; Gederts Auss jeb Ausin ar Annu Linga; Georgs Teodors Altermans ar Annu Kugrehn. Miruschi: Olga Matilde Kukulinski 2 g. w.; Olga Lonny Strautman 3 n. w.

Dahwanu eenahzis preeksch jaunâs basnizas 15 rbl. 15 kap.

Jelgawas kara teesas spreedumu, pehz kura Lerchis pakarams, generalgubernators pahrgrosijis nahwes sodâ zaur noschauschanu; Lercha lihdsdalibneezei E. Stahlman nahwes sods pahrmainits pret 20 gadeem pee spaidu darbeem. — Nahwes sods ispildits sestdeenas rihtu pee barona Hüllesema slepkawas Grünmana, kursch tizis noschauts.

Kam jamaksâ par lauzineeku ahrsteschanu pilsehtâs. Lihds schim, ja kahds pee laukpagasta peederigs, pilsehtâ dsihwodams, sasirgis un turpat tika ahrstets, slimnizas pahrwalde sawus isdewumus peedsina no ta pagasta, kur ahrstetais peedereja, ja pats winsch schos isdewumus nespehja samaksat. Pehdejâ laikâ daschu Eekschkreewijas pagastu waldes atteikuschâs atlihdsinat pilsehtas slimnizu isdewumus, atsaukdamâs us 1903. g 12. marta Wisaugstako ukasu, pehz kura semneeku solidariskâ atbildiba par sawa pagasta lozekku nodewâm ir atzelta. Senats ari peekritis schahdam motiwejumam. Tâ ka Baltijâ semneeku solidariskâ atbildiba nekad naw pastahwejuse, tad peenemams, ka pagasteem nekad naw bijis peenahkums, maksat isdewumus par sawu masturigo lozekku ahrsteschanu, kuri saslimuschi, pilsehtâ dsihwodami, bet schahdi isdewumi jazeesch pilsehtai paschai, kurai tatschu jagahdâ par sawu eedsihwotoju ahrsteschanu. Laikam tad ari pagasteem buhtu us sawa rehkina jaahrstê tee masturigee pilsehtneeki, kuri saslimuschi, pagastâ dsihwodami.

Behgschana no nahwes. 2. aug. rihta wajadseja notikt no kara teesas us nahwi noteesatâ Aleksandra Skehrsa noschauschanai. Pee dobes aiswestu, winu gribeja peesest pee semê eedsihta meeta, bet sche winsch, kâ laikraksti sino, israhwâs un sahka behgt. Dzaguni sirgôs metâs winam pakal un winu nokehra, atweda atpakal pee dobes, kur winu noschahwa un apraka. Skehrsu Jelgawas kara teesa noteesaja us nahwi par Kalnzeema monopola islaupischanu. Ari Rigâ un Rigas apkaimê tas bij isdarijis wairakus noseegumus.

Apzeetinats bedsinatajs. Preeksch neilga laika tika sinots par kahdu bedsinaschanas mehginajumu Paula eelâ. Polizija tagad apzeetinajuse kahdu D., kas stipri stahwot aisdomâs, ka peedalijees pee wairakeem bedsinaschanas mehginajumeem. t

Wisjaunakâs sinas.

No Rigas sino „Düna Ztg." par schahdu asinainu notikumu swehtdeen ap pusdeenu Matihsa eelâ, strahdneeka Westfala dsihwoklî. Pee W. peedsihwojis jauns zilweks, Osips Nerewezs. Kad swehtdeen pehdejais ar Westfala 25 gadus wezo seewu poliskuschi weenai dsihwoklî, winsch eeschahwis tai lobi galwâ un pehz tam ar otru schahweenu pats sewi galwâ eewainojis. Pehz tam winsch ar dweeli apsehjis sawu asinojoscho galwu, aisbrauzis suhrmanî pee pontona tilta un gribejis eelehkt Daugawâ, bet satwerts un nowests us slimnizu. Notikuma eemesli naw wehl sinami.

Harbinâ, 5. augustâ. Deenwidus-Mandschurijâ parahdijees augonu mehris; Haitschu pilsehtâ 16 miruschi.

Waschingtonâ, 5 (18.) augustâ. Juhrleetu waldei sino, ka San-Franzisskâ bijuschi diwi saslimschanas gadijumi ar mehri, pee kam abi saslimuschee miruschi.

Parisê, 5. (18.) augustâ. Pehz sinâm, ko awise „Temps" dabujusi is Kasablankas, tur 3. (16.) augustâ bijis stiprs ustraukums un sagaidits eedsimto usbrukums. Frantschu un Spahneeschu strehlneeki isdarijuschi isluhkoschanu.

Tirgus sinas.

Rigâ, 4. augustâ 1907. g. Labibas tirgû beidsamâs deenâs bij zeetakas zenas un us drihsumâ peewedamu labibu zenas zehluschâs, kam par eemeslu ir zaur leetu aiskawetâ lauku nowahkschana. Zenas apm. schahdas: rudsi, Kreewu, 120 m. smagi weetejâm wajadsibâm 108—110 kap. pudâ, par aug. mehn. peewedumeem 101—103 kap. p., sept. mehn. peewed. 93—95 k. pudâ. Kweeschi, Kreewu, 130 m. smagi, par rudens peewed. pirzeji dod 106—109 kap. pudâ. Meeschi weetejâm wajadsibâm ik pehz labuma 112—125 kap. pudâ, Kreewu, 100 m. smagi, par rudens peewed. 80—83 kap. pudâ, 105/6 m. sm. aug. mehn. 90 kap. Ausas, weetejâm wajadsibâm 90—102 kap. pudâ, Kreewu, par rudens peewed. 75—76 k. pudâ. Linsehklas, schahwetas, 141—143 kap. pudâ, par rudens peewed. 142— 143 kap. pudâ.

Linu tirgû stahwoklis tagad gluschi kluss, jo peewedumu pahrak maz un beidsamâ laikâ notikuschi tikai reti nolihgumi. — Par jauno linu raschu nahk wispahrigi deesgan apmeerinoschas sinas; pat daschôs apgabalôs, kâ Kursemê un Leischôs, lini esot it labi paauguschi. Par wezeem lineem zenas apmehram sekoschas:

Maksaja birkawa:	Widsemes:	Kursemes:	Leischu:
Zins-Kroni	42—43 r.	40—41 r.	39—40 r.
Smalkee	36—37 „	34—35 „	33—34 „
Pihk-Kroni	29—30 „	27—28 „	26—27 „
Brahka	18—20 „	17—18 „	16—17 „
Dreibanki	15—16 „	14—15 „	13—14 „

Naudas un wekselu kurss.

Peterburgâ, 4. augustâ.

4% walsts aisnehmums	70 1/8
4½% Kreewu walsts aisnehmums no 1905. g. .	90 7/8
5% jaunais eekschejais aisnehmums no 1905. g..	—
5% Kreewu walsts aisnehmums no 1906. g. . .	87
5% I. eeksch. premiju aisnehm. no 1864. g. . .	347 3/4
5% II. eeksch. premiju aisnehm. no 1866. g. . .	247 1/4
4½% Harkowas agrarbankas kihlu sihmes . . .	72 3/4

Berlinê, 16. (3.) aug.

Kreewu kreditbiļ. 100 rbl. = 215,80 mark.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee A. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

A. Breescha

Wihreeschu un Seeweeschu Tirdsneezibas skolâ

Jelgawâ

(ar krona skolu teesibâm)

nahkoschâ gadâ buhs atwehrtas 4 semakâs klases, kuru kurss lihdsinâs widus skolu atteezigo klasu kursam.

Usnemschanas eksameni 20. augustâ.

Peeteikschanâs katru deenu skolas kanzelejâ

Dobeles eelâ № 18.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas

Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedriba,

(atklahta februarî 1900. g.).

Telefons № 62. **Jelgawâ, Katoļu eelâ № 19.** Telefons № 62.

BILANZE.

31. julijâ 1907. gadâ.

Sabeedribas kasê atrodoschais **droschibas kapitals**

167,060 rubl. 43 kap., neeerehk. 1547 beedru garantiju.

Aktiwâ.	rubl.	k.	Pasiwâ.	rubl.	k.
Kases konts	31742	53	Beedru dalas . . .	154700	—
Aisdewumi pret galwen.	345413	—	Noguldijumi ar ussaz. .	1435971	43
Aisdewumi pret nekust. ihpaschumu . . .	1130398	46	Noguldijumi bez ussazischanas	37362	61
Aisdewumi pret eekhlajumeem	31845	—	Diwidende	3626	50
Aisdew. pret perf. ustiz.	28175	—	Aisdewumu rentes . .	80707	63
Noguldijumu rentes .	6201	41	Reserwes kapitals . .	12360	43
Kantora konts . . .	7566	86	Neisdalitas pelnas konts	1375	—
Inwentars	4163	87	Conto Dubio . . .	3849	68
Reser.kap. wehrtspapihri.	9513	54	Inwentara dilsch. konts	1414	52
Tekoschs rehk. zit. bank.	47928	39	Pabalsta fonds . . .	1116	16
Darbib. kap. wehrtspap.	12618	80	Schiro à depot aisn.	60000	—
Tahlak. nogl. sem spezial. nosaukumeem . . .	123359	32	Kursa differenzes konts	1605	—
Kant. telp. pahrbuhw. kts.	1011	26	Nama buhwes konts .	2192	—
Beedru naud. zit. kr. eest.	5500	—			
Delcredere konts . . .	3	—			
Dasch. zaurejosch. naud. (oblig. nokahrtosch., ingr. u. t. t. depon. summas) .	10840	52			
Kopâ	1796280	96	Kopâ	1796280	96

1) **Par noguldijumeem** maksâ par gadu **3—6%**, skaitot no noguldischanas deenas. Par **schiro noguldijumeem** maksâ **3%**.
2) Par **aisdewumeem** nem **6½—8½%** par gadu. Peeprasijumus isspreesch pirmdeenâs.
3) **Kantoris atwehrts** ik darba deenas no pulkst. 10—2 deenâ.
4) Beedri war buht **abeju dsimumu personas,** kâ ari sabeedribas un arteli.
5) Noguldijumi un aisnehmumi ir **swabadi no krona nodokleem.**

Walde: agr. **J. Bisseneeks.**
agr. **K. Brasda.**
D. Kahubergs.

Jelgw. Krahj- un Aisdewu Kase.

(Palejas eelâ Nr. 2, pee tirgus platscha.)

Telefons № 45. **Dibinata 1892. g.** Telefons № 45.

BILANZE

31. julijâ 1907. g.

Debets.	Rbl.	K.	Kredits.	Rbl.	K.
Wehrtspapihri . . .	9843	15	Pamata kapitals . . .	10000	—
Inwentars	1563	95	Reserwas kapitals . .	3977	11
Aisdew. uz galweneek.	98250	—	Dalibas naudas . . .	37585	24
Aisdewumi uz kihlâm:			Noguldijumi uz augleem	569152	13
pret obligazijâm .	492224	—	Noguld. uz augku-augl.	30805	06
pret wehrtspapihreem	44174	—	Krahj-noguldijumi . .	8167	64
Daschadi isdewumi .	2888	40	Tekoschi noguldijumi .	29741	65
Kases rehkins:			Augli	20929	63
a) Skatdra nauda kasê			Sihki eenehmumi . .	1	70
b) un zitâs kredit-eestahdes	38927	69	Diwidends	9	50
Darbibas kapitala .			Pahrejoschas summas .	3980	26
wehrtspapihri . . .	—	—	Inwent. beldesch. rehkins	577	52
Imobiliju rehkins .	37200	75	Hipoteku rehkins . . .	9299	75
Nama pahrbuhwes .			Soda naudas	934	65
rehkins	224	75	Pabalstu fonds . . .	134	85
Kopâ	725296	69	Kopâ	725296	69

Kasê atrodoschais **droschibas kapitals**

51,562 rub. 35 kap., neeerehkinot 963 beedru garantiju.

1. Kase peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru deenu, isnemot swehtdeenas un walsts swehtku deenas, no pulksten **10 lihds 2 deenâ.**

2. Maksâ par **noguldijumeem** gadâ:

a) uz **augleem 6%**,
b) uz **augku augleem 5%**,
c) uz **krahjnoguldijumeem 4%** un
d) uz **ihslaika noguldijumeem (schiro) 3%**, rehkinot no noguldijuma deenas.

3. Nem par **aisdewumeem** gadâ:

a) **6½%** pret **kases noguldijumu grahmatiņam;**
b) **7%** pret **beedru dalibas naudas grahmatiņâm;**
c) **7%** pret **mahju obligazijâm;**
d) **8%** pret **swescheem wehrtspapihreem** un
e) **8%** pret **galweneekeem.**

4. Peenem noguldijumus kâ no **beedreem,** tâ ari no **nebeedreem.**
5. Usnem par beedreem **abeju** dsimumu personas.
6. Par aisdewumeem isspreesch **otrdeenâs** un **peektdeenâs.**
7. **Noguldijumu,** kâ ari **aisdewumu** parahdu raksti swabadi no **wiseem krona nodokleem.**

Walde: Tirgotajs **A. Barinsch.**
Nama ihpaschneeks **M. Behrsinsch.**
Twaiku sudmalu ihpaschn. **Ed. Eulenbergs.**
Drukatawas ihpaschneeks **G. Landsbergs.**
Redaktors **J. Weissmans.**

Skolneekus peenem konzesionetâ pansijâ un sneedz laipnu peepalihdsibu skolas darbôs pee **E. Jegera kundses,** Swehtes eelâ № 24.

Skolneekus un **skolneezes** peenem un ruhpigi usrauga skolas darbôs, kâ ari peepalihdz Wahzu waloda. Peepr. Jelg. Kangihseru eelâ 13 weikalâ.

Ar **1. augustu** esmu **runajams Jelgawâ ikdeenas** no 9—11 pr. pusdeenas un 2—3 pehz pusdeenas, **isnemot swehtdeenas un sestdeenu pehz pusdeenas.**

Dr. E. Dsinters.

Pahrbrauzis peenemu atkal **sobu slimneekus** no 6. aug. sahkot.

Dent. Paul Löwensohn,
Jelg. Pasta eelâ № 12
Runas stundas no 9—1 un 3—6, swehtd. un swehtku deen. no 10—2.

Dr. Beelajews

runajams **dsemdeschanas palihdsibâ, seeweeschu slimibâs** un **weneriskâs slimibâs**

otrdeenâs un peektdeenâs no pkst. **8—10** pr. pusd., **4—6** pehz pusd. **Jelgawâ, Salajâ eelâ № 23.**

Kaunuma, ahdas, sistis, dsimuma un **sekschejâs slimib.**, peenem ikd. no 9—1 un 5—8 wak. **Ahrsteju ari zaur elektrizitati.**
Dr. Wilh. Loewenberg.
Rigâ, leelâ Jaun eelâ № 24, 2 tr.
netahku no Daugawas tirgus.

Wakara kursi.

Ar Rigas mahzibas apgabala Kuratora ļga atlauju **atwehrschu sch. g. augusta mehnesî**

wakara kursus sehneem,

kuri wehlâs sagatawotees Kreewu waloda uz eestahschanos gimnasiju un realskolu sagatawoschanâs klasês. Peeteikschanâs **Jelg. Leelajâ eelâ № 55,** sahkot ar 9. augustu ikdeenas no pulksten 6—7 pehz pusdeenas. Skolas nauda 30 rbl. gadâ. Japeenes kristama sihme un apliecziba par baku poteschanu.

P. Rosentals
(Jelgawas realskolas skolotajs).

Mahzeklis wajadsigs pee segleneeka Jelg. Skrihweru eelâ № 24.

Jauns zilweks

ar peeteekoschâm skolas sinibâm war eestahtees par **mahzekli** pee Tahschu-Padures pagasta skrihwera, чрезъ Газеннотъ.

Eestrahdajuschees

kastu taisitaji

atron pastahwigu darbu pee labas algas **Schedaka twaika kastu fabrikâ Rigâ, Daugawmalas eelâ № 77.**

Mahziba

elementar-skolâ preeksch puiseneem un meitenêm, sahkses **13. augustâ.**

Peeteikschanos peenemschu katru deenu no 10. aug. sahkot skolâ, Zeikauschu eelâ № 14, Jelgawâ.

Anna Wahzkahj.

Skolneezes

usnem korteli Jgimenê, pretim Eulenberga sudmalâm Jelg. Gräbnera eelâ № 1, **Purin.**

Skolneezes

atrod pansiju pee **P. Gudsche,** Sakajâ eelâ № 6, sehtâ.

Skolneeki waj **skolneezes** atron korteli Jelg. Kangihseru eelâ № 43 pee K. Meescha kundses.

Pirts flotas

mellê pirkt Kapellera pirti, Jelg. Malkas eelâ № 1a Drikses malâ.

Musikas stundas

pasneedz Jelgawâ Skrihweru eelâ № 44. **J. Waldmanis.**

Seena un ahbolina

torgs.

Lihwbehrses muischas walde dara sinamu, ka ar **sahli** un **ahbolinu** apsehti daschada leeluma lauka gabali tiks wairaksolischanâ pret tuhlin samaksu pahrdoti weenreisigai noplauschanai Lihwbehrsê 24. aug. plkst. 10 no rihta.

Dsihwoklis lehti isihrejams waj pret atstrahdaschanu dabonams, Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem aiz Zeitera fabrikas uz Ganibu zeļa № 9.

W. Olawa skolas

Rigâ, Marijas celâ Nr. 26, pascha namâ. Telefons № 3689.

Seeweeschu Komerzskola,

ar augstakàm klasèm (V., VI. un VII.) **Widus skolu programa. Skolai krona skolu teesibas.**
Usnems V. un VI. klasê 27. un 28. augustâ. Mahzibu sahkums 31. augustâ. Maksa: V. kl. 45 rbl., VI. kl. 50 rbl. pusgadâ.

6 klasu (2 sagat.- un 4 spezial-klases).

Wihreeschu un Seeweeschu Tirdsneezibas Skola,

ar wisàm schi skolu tihpa teesibàm.

Zaurmehrâ mahzibas III. un IV. sp. kl. ir tàs paschas, kas Komerzskolas V. un VI. kl., isnemot daschus preekschmetus, tà ka tirdsneezibas skolu audseknì war weegli pahreet uz atteezigàm Komerzskolu klasèm.
Usnemschanas eksameni no 16.—18. augustam. Mahzibas sahkums 20. augustâ. Maksa par pusgadu: I. sag. kl. 20 rbl., II. sag. kl. 25 rbl., I. un II. spez. kl. 30 rbl., III. un IV. spez. kl. 40 rbl.
Peesihme: **Puisenus schogad usnems tikai 3 apakschejàs klasês.**

Fridas Olaw pirmmahzibas skola,

puisenecm un **meitenèm** ar 2 nodalàm.

Usnem ari **bez eepreekschejas** sagatawoschanàs. Skola sagatawo uz eestahschanos wideju skolu, sewischki tirdsn. skolu semakàs klasês. **Usnemschana 18. augustâ.** Mahzibas sahkums 20. augustâ. Maksa: I. nod. 10 rbl. un II. nod. 12 rbl. 50 kap. pusgadâ.

Korespondentu kursi peeaugusscheem.

Usnem **wihreeschus** un **seeweeschus,** ne jaunakus par 15 g., kas usrahda apleezibu, ka beiguschi widus skolu 3 semakàs klases, waj lihdsigas mahzibas eestahdes, waj ari noleek atteezigus eksamenus.
Mahzibas laiks no 1. septembra lihds 20. maijam pa wakareem no plkst. 6—10, isnemot swehtdeenas un swehkus. — **Korespondentu kurseem ir 2 nodalas:**

I. Realnodala.

Realskolas 4 augstako klasu **programa,** sadalita 4 kursôs.

Mehrkis: Sagatawoschana uz walsts deenesta un sawwalneeku eksameneem, eestahschanos **realskolu** augstakàs klasês un **gala eksamenu,** kà ari praktiskâ dsihwê, sewischki korespondenteem wajadsigo sinibu sistematiska pasneegschana. **Maksa pa mehneschem,** rehkinot 8 mehneschus mahzibas gadâ: I. kursâ 7 rbl., — II. 8 rbl., — III. 9 rbl. un — IV. 10 rbl.

II. Komerznodala.

Komerzskolu programa. Mehrkis: Sagat. uz eestahschanos komerzskolu augstakàs klasês un uz **gala eksamenu,** kà ari pamatiga korespondentu sagatawoschana, sewischku wehribu peegreeschot jaunajàm walodàm. Maksa pehz kursem tàpat kà realnodalâ, waj ari **pehz preekschmeteem** no 7 rbl. 50 kap. lihds 20 rbl. par pusgadu. Kas klausàs wairakus preekschmetus weenâ reisâ — tam 10—50% lehtaki. **Usnemschana 31. augustâ.** Plaschakas sinas programâs.

Birojs. Telefons Nr. 3689.

Pasneedz mahzibu **maschinas rakstischanâ un stenografijâ.** Maksa 16 rbl. par kursu; korespondentu kursu klausitajeem 5 rbl. lehtaki. — **Usnemschana katrâ laikâ.** — Noraksti, kopijas, tulkojumi, korespondenze daschadàs walodàs, grahmatu weschana, eerihkoschana un noslehgschana.
Birojs atwehrts darbdeenàs no plkst. 10 rihtâ lihds pusdeenai. Steidsamus darbus peenem katrâ laikâ. Personigi runajams ik darbdeenas no pulksten 12—1 deenâ un ap 6 wakarâ.

Direktors: **W. Olaws,**
Cand. rer. merc.

Weikala pahrzelschana.

Pagodinos zaur scho pasinot, ka ar **30. juliju** sawu

ahdu un seglineeku pretschu tirgotawu

esmu pahrzehlis uz

Akzises eelu № 10 Jelgawâ

senakà H. Feldmana trauku weikala telpâs, pretim A. P. Nesadomowa dselsspretschu tirgotawai.

H. Goltz
ahdminu meistars.

Bahrtas pagasta walde

Grobinas aprinkî, dara zaur scho sinamu, ka uz **22. augustu sch. g.** pulksten 12 deenâ ir nolikta

II. skolotaja wehleschana

preeksch Bahrtas II. pagasta skolas, lihdsschinejà II. skolotaja ,weetâ, kursch aisgahja kà I. skolotajs uz zitu weetu. Tadehk teek usaizinati kandidatu kungi, kuri scho weetu wehletos peenemt, eerastees minetâ deenâ pee weetneeku sapulzes Bahrtas pag. namâ, lihdsnemot wajadsigos dokumentus, dehl nolihgschanas. Bahrtâ, 22. jul. 1907. g.
Pag. wezakais: **M. Aisis.**
1052. Skrihw.: **Woroschinskis.**

Dobeles aprinka XIV. eez. pag. teesa dara sinamu, ka 20. augustâ sch. g. pulksten 10 no rihta sahkot **Jehkabneeku Melderi-Wezwagaru mahjàs** tiks notureta

uhtrupe,

kurâ pahrdos nel. **Jahna Wilzopa** atstahtu mantibu, sastahwoschu no lopeem, drehbèm un daschadas zitas mantibas.
Platonê, 24. julijâ 1907. g.
Preekschsehd.: **E. Frischman.**
Skrihw.: (Paraksts).
(№ 147.)

Rich. Muhrmana

wispahrsglihtojoschi kursi,

Rigâ.

(Tautas apgaismoschanas ministrijas pahrsinâ.)

Kursôs teek wisi gimnasijas un realskolas preekschmeti pamatigi pahrnemti, kà ari sagatawots uz taut- un mahjskolotaju, apteekneeku, 1. un 2. schkir. sawwalneeku un eestahsch. walsts deenesta eksameneem.

Kursôs teek sekoschi preekschmeti mahziti:

1) tizibas mahziba; 2) kreewu waloda; 3) rehkinaschana; 4) geometrija; 5) algebra; 6) trigonometrija; 7) wehsture; 8) geografija; 9) kosmografija; 10) filosofiska propedeutika; 11) logika; 12) psichologija; 13) fisika; 14) kimija; 15) soologija; 16) botanika; 17) mineralogija; 18) anatomija; 19) fisiologija; 20) higiena; 21) wahzu wal.; 22) franschu wal.; 23) latwju wal.; 24) anglu wal.; 25) latinu wal.; 26) greeku wal.; 27) likumu sinaschana; 28) projekzijas, geometrista un technista sihmeschana.

Bez tam ir nodomats atwehrt septembra mehnesi ari komerzkursus.

Peeteikschanàs katru deenu no pulksten 3—5 pehz pusdeenas **Masâ Newas celâ № 4, dz. 2.**

Usnemschanas eksameni sahksees **16. augustâ** pulkst. 5 pehz pusdeenas.

Tuwakas sinas — kursu programàs.

I. schkiras meitenu skola Jelgawâ

ar pilnu gimnasijas kursu un programu. Usnemschanas eksameni uz schogad atweramàm I., II., III., IV. un V. klasèm sahksees 13. aug.; mahziba — 20. aug. Skolneetschu peeteikschana ikdeenas no 10—12 deenâ Esera celâ № 11. Skolas nauda 4 apaksch. kl. 50 rbl., augstakàs 60 rbl. gadâ. Tautskolotaju meitàm pusmaksa.

Skolas preekschneeks wirsskolotajs **J. Preede.**

Rich. Muhrmana

3-klasiga wihreeschu

Komerz-skola

(Tirdsneezibas un ruhpneezibas ministrijas pahrsinâ) ar 3 augst. klasèm (V., VI. un VII.).

Skolas nauda par pusgadu: V. kl. — **55** rbl.; VI. kl. — **60** rbl.; VII. kl. — **65** rbl.

Weenreiseja eestahschanàs nauda — **10** rubku (fisikas un kimijas kabinetam par labu).

Peeteikschanàs katru deenu no plkst. 3—5 pehz pusd.

Masâ Newas celâ № 4, dz. 2 Rigâ.

Usnemschanas eksameni sahksees 22. augustâ, pulksten 9 no rihta.

Jelgawas Amatneezibas Beedribas telpâs
Sestdeen, 11. aug. 1907. g.
Uzwedis:

Spoki.

Gimenes drama trijôs zehleenos no **Henrika Ibsena.**
Weesosees bijuschà Rigas Jaunà Latw. teatra akteeri: **Biruta Skujeneek, Otilija Muzeneek, Rudolfs Behrsinsch, Wilis Seglinsch** un **Gustaws Schibalts.**
Sahkums pulksten 8 wakarâ.
Eeejas zenas (eerehk. labd. nod.): I. w. — **1** rbl.; II. w. — **75** kap.; III. w. — **50** kap.; I. w. balkonâ — **50** kap. II. w. — **40** kap.

Mag.
J. Hertela
apteek. preeschu pahrdotawa
Jelgawâ, Pasta celâ № 13,
peedahwà:
wisad. mahlderu wajadsibas kà: sausas krahsas, gatawas ellas krahsas skahrda traukôs, linu ellu, kanepu ellu, sikatiffirnisu, terpentinu, daschadas lakas, lihmi, bronsas, pindseles u. t. t. u. t. t.
Leelumâ un masumâ.

Auglu un ogu dsirnawas
Auglu un ogu preses
auglu wihnu pagatawoschanai.
Hugo Herman Meyer,
Rigâ.
Wiswisadas maschinas.

Jelgawas Laukfaimneezib. Beedribas Konsumweikals

Katolu celâ № 39
peedahwà no sawa bagatigà krahjuma
labakos

Superfosfatus,

Tomas miltus un Kainitu

kà ari

slawenos Schwarzhofa arklus,
sirgu grahbeklus un dezimalswarus.

J. Pukits, Jelgawà,

wisadu laukfaimneekeem wajadsigu pretschu tirgotawa,
peedahwà no sawa pastahwiga krahjuma
labakos eeksch- un ahrsemes

superfosfatus un Tomas miltus.

Original-amerikanu

plaujmaschinas „CONTINENTAL"

is Jouston Harwestera beedru fabrikas Seemel-Amerikâ.

Labibas sehjamas maschinas un sirgu grahbeklus.
Labakos arklus un dezimalswarus u. t. t.

Breescha kga tirdsneezibas skolas skolneezes atron laipnu **pansiju** pee A. Kruhmkalna kundses, Dobeles celâ № 10, Jelgawâ.

Pansionari
teek usnemti **Jelgawâ, Pasta celâ № 8 pee J. Raphael kundses.**

2 skolneezes
atron laipnu usnemschanu pee **Wolfram kundses, Jelgawâ Upes celâ № 23.**

Skolneezes
atron laipnu usnemschanu pee **Klammer kundses, Jelgawâ Skrihweru celâ № 9.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.